

تعریف بیماری تب بیجار و راه‌های انتقال آن

تب بیجار (لپتوسپیروز) یک بیماری عفونی است که انسان و حیوان را درگیر می‌کند. عامل این بیماری، باکتری از گونه ی لپتوسپیرا است.

باکتری از ادرار حیوان آلوده به درون آب یا خاک منتقل می‌شود و آن‌جا هفته‌ها یا ماه‌ها زنده می‌ماند. حیوانات اهلی و وحشی زیادی از جمله گاو، اسب، خوک، سگ و جوندگانی مانند موش حامل این بیماری هستند.

حیواناتی که آلوده به این باکتری هستند ممکن است علائمی نداشته باشند اما باکتری را در محیط اطراف خود دفع کنند.

انسان‌ها به دو طریق به این باکتری آلوده می‌شوند:

- تماس با ادرار یا سایر مایعات بدن حیوان حامل باکتری (به جز بزاق)
- تماس با آب، خاک یا غذای آلوده به ادرار حیوان حامل باکتری

باکتری ممکن است از طریق خراش‌های پوستی و یا غشاهای مخاطی (چشم، بینی یا دهان) وارد بدن انسان شود. آشامیدن آب آلوده نیز سبب ابتلا به بیماری می‌شود. انتقال از انسان به انسان بسیار نادر است.

علائم بیماری

دوره ی نهفتگی بیماری (از ورود باکتری به بدن تا شروع علائم) بین ۲ روز تا ۴ هفته متغیر باشد.

علائم بیماری عبارتند از: سردرد، درد عضلانی، تب بالا، لرز، تهوع و استفراغ، زردی پوست و چشم، قرمزی ملتحمه ی

چشم، درد شکم، اسهال، راش (نقاط قرمز) پوستی.

بسیاری از این علائم ممکن است با بیماری های دیگر

اشتباه گرفته شود. به علاوه ممکن است بیمار اصلا علائم نداشته باشد.

بیماری معمولا به‌طور ناگهانی با تب و سایر علائم آغاز می‌شود. ممکن است در دو مرحله روی دهد:

بیمار ممکن است پس از مرحله ی اول (با علائم تب، لرز، سردرد، درد عضلانی، تهوع یا اسهال) برای مدتی بهبود یابد اما مجددا بیمار شود.

اگر مرحله ی دوم روی دهد؛ بیماری شدیدتر است و بیمار ممکن است مبتلا به نارسایی کلیه یا مننژیت (التهاب پرده‌های مغزی) شود.

طول مدت بیماری از چند روز تا سه هفته یا گاهی بیشتر است. اگر درمان انجام نشود ممکن است بیماری چندین ماه به طول بینجامد یا منجر به نارسایی کلیه، نارسایی کبد، نارسایی تنفس، مننژیت و در نهایت مرگ شود.

چه کسانی در معرض خطر ابتلا به این بیماری هستند؟

بیماری تب بیجار در سرتاسر جهان بروز می‌کند اما در مناطق با آب و هوای استوایی (گرم و مرطوب) رایج تر است. این بیماری یک آسیب شغلی برای کسانی است که با حیوانات یا در محیط‌های باز کار می‌کنند. مانند: کشاورزان، کارگران معادن، کارگران فاضلاب‌ها، کارگران کشتارگاه‌ها، دامپزشکان و

دامداران، ماهیگیران، کارگران کارگاه‌های لبنیاتی.

این بیماری همچنین با شنا و قایق‌سواری در دریاچه ها و رودخانه‌های آلوده در ارتباط است. همچنین در افرادی که سرگرمی و ورزش‌های تفریحی در محیط‌های باز به ویژه در محیط‌های با آب و هوای استوایی دارند بروز می‌کند.

راه‌های تشخیص

پزشک از شما در مورد علائمتان سؤال می‌کند و آزمایشاتی درخواست می‌کند که مشخص شود علت علائم چیست. آزمایش ممکن است روی خون، ادرار یا مایع نخاعی شما انجام گیرد.

درمان بیماری

در صورتیکه در مراحل اول، بیماری تشخیص داده شود قابل درمان است. داروهای آنتی‌بیوتیک همراه با کنترل مایعات در نظر گرفته می‌شود. در شکل شدید بیماری، بیمار تحت مراقبت ویژه قرار می‌گیرد.

راه‌های پیشگیری از بیماری

- اگر مشاغل مخاطره‌آمیز دارید؛ از دستکش، چکمه و پیش‌بند استفاده کنید.
- از شنا کردن در آب‌هایی که به سالم بودن آن مطمئن نیستید خودداری کنید.
- از راه رفتن با پای برهنه در آب رودخانه، چاله‌ها و گودال‌ها خودداری کرده و در این آب‌ها چیزی نشوید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

با بیماری تب بیجار (لپتوسپیروز) آشنا شوید.

گروه هدف: بیماران مبتلا به تب بیجار

بیمارستان امام حسن مجتبی (ع) فومن

واحد آموزش سلامت

خرداد ۱۴۰۱

منبع:

<https://www.cdc.gov/leptospirosis/index.html>
<https://www.uptodate.com/contents/leptospirosis-the-basics>

در صورت داشتن سؤال، پیشنهاد یا انتقاد با واحد آموزش بیمارستان امام حسن مجتبی (ع) تماس بگیرید:

۰۱۳۳۱۷۳۷۰۹۶

۰۱۳۳۱۷۳۷۰۹۷

یا به سایت بیمارستان به نشانی زیر مراجعه کنید:
<https://foumanh.gums.ac.ir/>

- در محیط‌هایی که گاو و گوسفند نگهداری می‌شود و یا به منظور چرا کردن در آن وارد می‌شوند با پای برهنه وارد نشوید و به علف‌های آن دست نزنید، در مواقع ضروری استفاده از دستکش الزامی است.
- وجود هر نوع زخم و یا خراش در دست و پا را جدی گرفته و از فرو بردن آن‌ها در آب‌های آلوده و یا وارد شدن با آن‌ها بدون محافظ به زمین‌های کشاورزی جداً پرهیز نمایید.
- در زمان درو برنج معمولاً دست و پای کشاورزان توسط ساقه‌های برنج زخمی می‌شود. در این موقع دست و پای خود را با آب‌های اطراف مزرعه و یا چاله‌های ایجاد شده شست‌وشو ندهید. زیرا این آب‌ها ممکن است آلوده به ادرار جوندگان و حیوانات آن حوالی باشند و باعث ابتلاء به این بیماری شود.
- توجه داشته باشید که حیوانات ممکن است بیمار باشند و عامل بیماری را دفع کنند بدون اینکه هیچ علامتی داشته باشند پس همه دام‌ها را آلوده فرض کنید و رعایت جوانب احتیاط را بنمایید.
- در صورتی که مشکوک به ابتلا به بیماری هستید به نزدیک‌ترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه نمایید.
- از ورود جوندگان به محل سکونت خود اجتناب کنید.
- مواد غذایی را به طور صحیح حفظ و نگهداری کنید و آن‌ها را به دور از حیوانات نگهدارید.